

Františkovo slovo

č.123

Papež: V naší době je třeba znovu objevit širší rodinu

Petrův nástupce k alternativním hnutím: Terorismus vychází z globální kontroly peněz

Papež k vězňům: Neupadněme do pokušení myslet si, že nám nemůže být odpuštěno

Neet či ghost – mladí lidé se stahují do sebe

Papež: Jsme vystaveni přehnanému zdůrazňování spravedlnosti

Pečovat o naději, která je v definitivním setkání s Pánem

Petrův nástupce varoval před smutným divadlem netělesného Boha

Kardinál Burke varuje před démonizací Trumpa

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež: V naší době je třeba znovu objevit širší rodinu

Papež dnes dopoledne přijal na zvláštní audienci členy rodu Habsburků. Početnou skupinu tvořenou 300 osobami z několika rodin tohoto rakouského rodu přijal římský biskup v rámci jejich pouti ke Svatým branám Věčného města.

„Těší mne, že vás mohu přijmout u příležitosti tohoto Svatého roku na vaší pouti, kterou jste chtěli vykonat společně jako rodina. Tento aspekt bych rád zdůraznil, poněvadž širší rodina s bohatstvím svých vztahů a svojí rozmanitostí je hodnota, kterou je třeba v naší době znovu objevit.“

Papež František zmínil bl. Karla Habsburského, jehož sté výročí nástupu na rakousko-uherský trůn připadá právě na dnešek.

„Jeho duchovní přítomnost mezi vámi působí, že rodina Habsburků se dnes nostalgicky neobrací k minulosti, ale je naopak aktivně přítomná v dějinách s jejími problémy a potřebami. Někteří z vás totiž zaujímají prvořadé postavení v organizacích na podporu lidského a kulturního povznesení a solidarity, a podporují rovněž projekt Evropy jako společného domu založeného na lidských a křesťanských hodnotách.“

Potom papež vyjádřil radost nad tím, že v nové generaci habsburského rodu uzrálo několik povolání ke kněžství a zasvěcenému životu.

„Děkuji za to spolu s vámi Pánu a spatřuji v tom další potvrzení toho, že křesťanská rodina je v první řadě polem, na kterém zárodky těchto povolání a to na základě manželství, jež je povoláním ve vlastním a pravém smyslu, mohou vzklíčit a rozvíjet se.“

Potom papež František obrátil pozornost k postavě již zmíněného blahoslaveného Karla a vyzdvihl jednu nikoli nepodstatnou historickou okolnost jeho služby v nejvyšší státní funkci:

„Karel I. Rakouský byl především dobrým otcem rodiny a jako takový byl služebníkem života a pokoje. Poznal válku jako obyčejný voják v počátcích První světové války. Když nastoupil na císařský trůn roku 1916, byl citlivý vůči hlasu papeže Benedikta XV. a všemi silami se zasazoval o mír i za cenu, že bude nepochopen a vysmíván. Také v tom nám dává příklad, který je dnes aktuální více než kdy jindy, takže jej můžeme prosit o přímlovu, aby Bůh udělil lidstvu mír. Ze srdce vám děkuji za vaši návštěvu a ujišťuji vás, že budu vaši rodinu na její cestě provázet svojí modlitbou. A prosím také vás, abyste se nezapomněli modlit za mne.“

Petrův nástupce k alternativním hnutím: Terorismus vychází z globální kontroly peněz

V těchto dnech pozval papež do Vatikánu představitele několika stovek alternativních uskupení, sdružení a hnutí, aby diskutovali o základních sociálních tématech obyčejného člověka, shrnutých třemi slovy „práce, příbytek a půda“. Je to v pořadí již třetí setkání na této úrovni, naposledy se konalo loni během návštěvy papeže v Bolívii. Drtivou většinu z dnešních pěti tisíc účastníků setkání v aule Pavla VI. netvořili politici, nýbrž sociální aktivisté různého náboženského, nezřídka i zcela nenáboženského přesvědčení. Výjimkou byl bývalý uruguayský prezident José Mujica, který jak známo, žil v době svého úřadování jen ze třetiny svého prezidentského platu, protože zbytek dával na dobročinné účely.

Papež jako obvykle při těchto příležitostech pronáší zásadní a obsáhlé promluvy. Z té dnešní vybíráme pár ukázek:

„Kdo tedy vládne? Peníze. Jak vládnu? Bičem strachu, nerovnosti, hospodářského, sociálního, kulturního a vojenského násilí, které vyvolává stále větší násilí v rostoucí a zdánlivě nekonečné spirále. Kolik bolesti, kolik strachu! **Existuje tu, jak jsem nedávno řekl, základní terorismus, který vychází z globální kontroly peněz na zemi a ohrožuje celé lidstvo.** Z tohoto základního terorismu se sytí všechny odvozené terorismy – jako narkoterorismus, státní terorismus a onen typ terorismu, který někteří chybně nazývají etnický nebo náboženský. Avšak žádné náboženství ani žádný národ nejsou teroristické. Je pravda, že na všech stranách existují malé extrémistické skupiny. **Avšak terorismus začíná tehdy, když „vyháníš pryč zázrak Stvoření, muže a ženu, a na jejich místo stavíš peníze“** (Tisková konference cestou z Polska, 31.7.2016). To je teroristický systém. **Téměř před sto lety Pius XI. předpovídal vzestup globální hospodářské diktatury, kterou nazval „mezinárodním finančním imperialismem“** (Quadragesimo anno, 15.5.1931,109). Mluvím o roce 1931! Aula, v níž se nyní nacházíme, nese jméno Pavla VI. Právě on před necelými padesáti lety odsoudil „nový a nepřijatelný faktor hospodářské nadvlády s důsledky v oblasti sociální, kulturní i politické“ (Octogesima adveniens, 14.5.1971, 44). Psal se rok 1971... Jsou to tvrdá, avšak spravedlivá slova mých předchůdců, kteří zpytavě pohlíželi na budoucnost. Církev a proroci o tom vypovídají už tisíciletí, avšak dnes, kdy popisované jevy dosahují nevídaného rozměru, velmi pohoršuje, že to po nich opakuje také současný papež. Sociální nauka církve jako celek a učení mých předchůdců se bouří proti modle financí, která panuje, aniž by sloužila, tyranizuje a terorizuje lidstvo.“

V souvislosti s alternativními hnutími mluvil papež o dvou rizicích, kterým jsou vystavena, totiž zaškatulkování a korupce. K tomu druhému řekl:

„Jako není politika otázkou „politiků“, tak není korupce výlučnou neřestí politiky. Existuje korupce v politice, korupce v podnikání, korupce ve sdělovacích prostředcích i v alternativních hnutích. Je na místě říci, že existuje korupce, která koření v některých oblastech ekonomického života, zejména ve finančnictví a má menší ohlas ve zpravodajství nežli korupce, která souvisí přímo se sociální a politickou oblastí. Je na místě říci, že korupční kauzy jsou často probírány se špatným úmyslem. Je však na místě také objasnit, že ti, kdo zvolili život služby, mají jednu povinnost navíc, která se váže k poctivosti, s níž si má v životě počínat každý člověk. Měřítko je velmi vysoké. Povolání služby je třeba žít se silným smyslem pro odříkání a pokoru. Platí to pro politiky, ale také pro sociální pracovníky i pro nás pastýře.

Každému, kdo přilnul příliš k materiálním věcem nebo k zrcadlu, má rád peníze, honosné hostiny, přepychové domy, vybrané šaty, luxusní auta - bych poradil, aby se snažil pochopit, co se děje v jeho srdci, a modlil se k Bohu, aby jej z těchto pastí vysvobodil. A bych parafrázoval jednoho bývalého latinskoamerického prezidenta, který je nyní zde: kdo má náklonnost k těmto věcem, ať prosím nechodí do politiky, nezapojuje se do sociálních organizací či alternativních hnutí, protože by způsobil mnohé škody sobě i bližnímu a pošpinil by ušlechtilou věc, o kterou se zajímá. **A ať nechodí ani do semináře...**

6.11.2016

Papež k vězňům: Neupadněme do pokušení myslet si, že nám nemůže být odpuštěno

Tato neděle byla věnovaná lidem, kteří jsou ve vězení, a vzhledem k tomu, že byla v tomto Svatém roce předposlední, představovala jeden z jeho vrcholů. Dopolední bohoslužba, které při této příležitosti sloužil Svatý otec, se konala ve Svatopetrské bazilice **za účasti jednoho tisíce vězňů z různých italských vězení a jejich příbuzných, kterých bylo asi čtyři tisíce, z dvanácti zemí světa.** Vězňové se podíleli i na samotné liturgii, jednak ministrantskou a lektorskou službou, ale také účastí na jejím hudebním doprovodu. Přibližně třicetičlenný sbor tvořený vězňovými a zvaný Papageno - podle jedné z postav Mozartovy opery Kouzelná flétna - který založil věhlasný, před dvěma roky zesnulý, italský dirigent

Claudio Abbado, vůbec poprvé doprovázel papežskou liturgii ve vatikánské bazilice. Ve své působivé homilii papež mimo jiné řekl:

„Řeknu vám, že pokaždé, **když přicházím na návštěvu do vězení, ptám se: »Proč oni a ne já?«**. Všichni můžeme pochybit, všichni. Tím či oním způsobem jsme všichni chybovali. Určité pokrytectví však neumožňuje pomýšlet na možnost změny života, takže důvěra v nápravu a znovu zařazení do společnosti bývá malá. Tím se opomíjí, že **jsme všichni hříšníci a často také zavřeni ve vězení, aniž si to uvědomujeme**. Když se uzavíráme do vlastních předsudků anebo jsme otroky idolů falešného blahobytu, pohybujeme se v rámci ideologických schémat anebo se absolutizují zákony trhu, kterými jsou drceni lidé, ve skutečnosti to neznámá nic jiného než **vězet mezi těsnými zdmi cely individualismu a soběstačnosti, zbavení pravdy, která rodí svobodu**. Ukazovat prstem na někoho, kdo pochybil, nesmí být alibi skrývající vlastní rozporuplnost.

Víme totiž, že před Bohem se nikdo nemůže považovat za spravedlivého (srov. Řím 2,1-11). **Nikdo však nemůže žít bez jistoty, že dojde odpuštění!** Kající lotr byl ukřižován spolu s Ježíšem, který jej doprovodil do ráje (srov. Lk 23,43). Nikdo z vás se proto neuzavírejte do minulosti! Minulé události, i kdybychom chtěli, zajisté nelze přepsat. Avšak dějiny, které začínají dnes a míří do budoucna, stále ještě zbývá napsat, s Boží pomocí a s vaší osobní zodpovědností. Poučením se z minulých pochybení lze otevřít novou životní kapitolu.

Neupadněme do pokušení myslet si, že nám nemůže být odpuštěno. Cokoli malého či velkého, co nám srdce vyčítá, „Bůh ví dokonaleji a lépe než naše svědomí“ (1 Jan 3,20). **Je pouze třeba se svěřit Jeho milosrdenství.**

Víra, byť nepatrná jako hořčičné zrnko, je s to přenášet hory (srov. Mt 17,20). Kolikrát jen síla víry umožnila vyjádřit odpuštění v situacích lidsky neúnosných! Lidem, kteří vytrpěli násilí či příkoří na sobě či svých drahých nebo na svém majetku... Jedině Boží síla, milosrdenství může zahojit určité rány. **A kde se na násilí odpoví odpuštěním, tam také srdce toho, kdo pochybil, může být přemoženo láskou**, která potírá každou formu zla. A tak mezi oběťmi a viníky Bůh vzbuzuje autentické svědky a tvůrce milosrdenství.“

8.11.2016

Neet či ghost – mladí lidé se stahují do sebe

Říká se jim „NEET“ z anglického **not in education, employment or training**. Řeč je o **dospívajících, kteří nestudují ani nepracují a dobrovolně se izolují od reálného života a společnosti**, přičemž zdaleka nejde o mládež z takzvaně sociálně znevýhodněných prostředí, nýbrž **častokrát o brilantní gymnazisty**. Tito adolescenti se jednoho rána bez jakýchkoli předchozích výstražných signálů a za bezmocného přihlížení rodičů zavírají do svého pokoje, aby veškerý čas trávili před displejem svého mobilu a počítačovým monitorem. Důvod? **Neúnosný tlak soutěživé společnosti, na který mladý člověk reaguje negací. Odpírá okolnímu světu sám sebe.**

Jev silně rozšířený v Japonsku, kde se těmito mladým říká *hikimori*, sahá už do počátku osmdesátých let. Týká se především prvorozených synů a jeho **prvním příznakem je přerušování školní docházky**. Japonské statistiky se pohybují od čtyř set tisíc do dvou milionů adolescentů s poukazem na **trvalý nárůst tohoto trendu**, který se nevyhýbá ani Evropě. Vloni mu věnovala obsáhlé šetření italská nezisková organizace *WeWorld*, jejíž téměř devadesátistránková zpráva o mladistvých stínech nese příznačný název *Ghost*, tedy „přízrak“. Z nedávného průzkumu italské nadace *Minotauro*, zveřejněného pod rovněž tak výmluvným titulem „Tělo v pokoji“ vyplývá, že obdobnou životní volbu v Itálii podstoupilo nejméně sto tisíc mladých lidí.

U mikrofonu Vatikánského rozhlasu je **prof. Matteo Lancini**, psycholog a psychoterapeut, který předsedá zmíněné nadaci a vede Italské sdružení Skupin psychoterapie a psychoanalýzy pro adolescenty.

"S touto mládeží se už setkáváme nejméně patnáct let. Jsou to převážně chlapci, kteří po přechodu z druhého stupně základních škol na střední opouštějí nejprve školní docházku, pak společnost a stahují se do svého pokoje. Jsou to dospívající s normálním inteligenčním kvocientem, často velmi inteligentní, kterým se dosud ve studiu velmi dobře dařilo."

Podle vašeho šetření mnozí dotázaní rodiče dávají vinu dnešnímu školnímu systému, který mladé lidi nedoprovází v citlivé fázi dospívání. Nepomáhá jim zvládat bolest – kupříkladu při nehodě či nemoci, náhlém úmrtí někoho drahého, konfliktní separaci rodičů. Mnozí učitelé, kteří jsou sami profesionálně demotivovaní, namísto poskytování podnětů studenty spíše přesvědčují o jejich nedostatečnosti. **Z rodinného hlediska je zase u většiny těchto případů patrný naprostý nezájem otců, kteří si nedokáží přiznat svou bezmoc a svého potomka kvůli jeho chování zcela potupí, ne-li přímo vydědí.** V čem zde spočívá problém – primárně v rodině, anebo ve společnosti?

*"To je složitá otázka. Jisté je, že nové výchovné modely s sebou přinesly nové vzorce nakládání s adolescenty. Všimli jsme si, že **velkým problémem tu je také vztah s vrstevníky** – jejich zpětná vazba totiž spolu s dalšími faktory, osobní slabostí a sníženou odolností, **podněcuje případný odchod do ústraní.** Tito mladí lidé jsou totiž krajně závislí na soudu svých vrstevníků. Když například popisují zkoušení ve škole, vysvětlují, že jim nezáleží na výsledku, ale na dojmu, jaký učinili na třídu. Škola se tak stala místem pro úspěšné a populární, jinak je lépe se stáhnout, říkají. Nevíme, zda by volba sociální izolace existovala také bez internetu, pravdou ale je, že tyto mladé lidi nepřitahuje internet. Jeho pomocí totiž řeší jinou problematiku – mentalizaci těla, obtížné oddělování od původní rodiny, potíže, jak obstát v kompetitivní společnosti, která se řídí popularitou a krásou. Tito mladí lidé se proto stahují do ulity svého domova a mnozí z nich pak internet využívají jako jediný způsob udržování vztahů. Je také třeba říci, že při vážnějších případech sociální izolace, alespoň těch, se kterými jsem se setkal, internet vůbec nehraje roli. Není tedy příčinou odpojení od reality, nýbrž nástrojem, který tito dospívající zoufale používají, aby si s realitou udrželi domnělý kontakt."*

Chladný internet a neosobní, soukromí vytěsňující elektronika se tak stávají záchranným kruhem a sociálním asistentem na plný úvazek. Tlumí totiž sociální stud dospívajících, odhmotňují přátelství a zmenšují riziko zklamání. Mladí lidé ve virtuální dimenzi nalézají gratifikaci, kterou jim reálný svět odpírá, uzavírá prof. Matteo Lancini.

9.11.2016

Papež: Jsme vystaveni přehnanému zdůrazňování spravedlnosti

Na Svatopetrském náměstí se dnes ráno sešlo asi 40 tisíc lidí, aby se účastnili generální audience. V jejím úvodu byla přečtena pasáž z Markova evangelia (Mk 1,30-34) o uzdravení tchyně apoštola Petra. V následné katechezi pak papež František komentoval další ze skutků tělesného milosrdenství, totiž navštěvování nemocných a vězněných. O navštěvování vězňů papež mimo jiné řekl:

„Navštěvovat vězně je skutek milosrdenství, který má zejména dnes zvláštní hodnotu vzhledem k různým formám přehnaného zdůrazňování spravedlnosti, jemuž jsme vystavováni. Nikdo ať tedy neukazuje na nikoho prstem. Všichni se stávejme nástroji milosrdenství a zaujímejme postoje sdílení a úcty. Myslím často na vězněné... často na ně myslím a nosím je v srdci. Ptám se, co je přivedlo ke spáchání zločinu a jak mohli podlehnout různým jeho formám. Přece však vedle těchto myšlenek cítím, že **všichni potřebují blízkost a jemnocit, protože Boží milosrdenství koná zázraky.** Kolik jen slz jsem viděl stékat po tvářích vězňů, kteří možná nikdy v životě neplakali, a to pouze proto, že se cítili přijati a milováni.“

Katechezi pak ukončil shrnutím týkajícím se obou těchto skutků - navštěvování nemocných i vězňů:

*„Tyto skutky milosrdenství jsou staré a přece vždy aktuální. Ježíš zanechal všeho, aby šel navštívit Petrovu tchýni; je to starobylý skutek milosrdné lásky, který prokázal Ježíš. Neupadejme do lhostejnosti, ale stávejme se nástroji Božího milosrdenství. **Všichni můžeme být nástroji Božího milosrdenství a prospěje to více nám než těm druhým, protože milosrdenství prokazované skutkem, slovem a návštěvou navrácí radost a důstojnost každému, kdo ji pozbyl.**“*

10.11.2016

Pečovat o naději, která je v definitivním setkání s Pánem

Musíme překonávat pokušení spektakulární religiozity, která se pídí po nových zjeveních jako po ohňostroji – řekl papež František v kázání při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Království Boží roste, pokud v každodenním životě opatrujeme naději – zdůraznil Petrův nástupce.

Dnešní evangelium (Lk 17,20-25) podává, jak farizeové kladou Ježíšovi zvědavou otázku: »kdy přijde Boží království?«, a Pán jim odpovídá, že již přišlo: »Boží království je mezi vámi!«. „Je jako malé zrno, které je zaseto a roste, a Bůh mu umožňuje růst, aniž by přitahoval pozornost“ – dodal papež.

„Boží království není spektakulární religiozita, jako když neustále hledáme nové věci, zjevení a poselství. Bůh promluvil v Ježíši Kristu a toto Boží slovo je poslední. Ostatní je jako ohňostroj, který tě na chvíli oslní. Co však zůstane? Nic. Není růst, není světlo, není nic, okamžik. Častokrát jsme pokoušeni spektakulární religiozitou, hledáním věcí, které nesouvisí se zjevením ani mírností Božího království, které je mezi námi a roste. **To není naděje, ale chuť mít něco v rukou. Naše spása se dává v naději. Naději, kterou má člověk rozsévající zrno nebo žena hnětoucí mouku s kvasem. Naděje roste, zatímco umělé záblesk je momentální, po chvíli zmizí jako ohňostroj. Není s to svítit v domě. Je to spektakl.“**

„Co tedy máme dělat, když čekáme na dovršení Božího království?“ – tázal se papež.

*„S trpělivostí opatrovat. Trpělivostí v naší práci, v našem utrpení... **Opatrovat jako člověk, který zasel zrno a pečuje o rostlinu, chrání ji před plevelem, aby rostla. Opatrovat naději.** A tady se vás dnes táži: Je-li Boží království mezi námi, máme-li v sobě tento zárodek, **máme Ducha svatého, jak jej opatruji?** Jak rozlišuji, jak dovedu rozpoznat rostlinu od koukolu? Boží království roste, a co máme dělat my? Růst v naději, pečovat o naději. Byli jsme totiž spaseni v naději. Toto je nit dějin spásy: naděje, která je v definitivním setkání s Pánem.“*

„Boží království totiž sílí v naději“ – pokračoval papež.

*„Ptejte se sami sebe: **»Mám naději? Anebo jdu vpřed, jdu dál, jak mohu a neumím rozeznat dobro od zla, zrno od koukolu, mírné světlo Ducha svatého od vyumělkované blýskavičnosti?«** Ptejte se po své naději v tom zárodku, který v nás roste, a na to, jak opatrujeme svoji naději. Boží království je mezi námi, ale my musíme odpočinkem, prací a rozlišováním opatrovat naději tohoto Božího království, které poroste až do chvíle, kdy přijde Pán a všechno bude proměněno. V jedné chvíli všechno! Svět, my, všechno. A jak říká Pavel křesťanům v Soluni (srov. 1 Sol 4,17), pak už budeme všichni s Ním.“*

Petrův nástupce varoval před smutným divadlem netělesného Boha

Křesťanská láska je konkrétní, a nikoli romantika televizních seriálů, učil dnes papež František při ranní mši v Domě sv. Marty. **Papež varoval před ideologiemi a intelektuálistvím, které církev takřikajíc odtělesňují**, a zdůraznil, že **měřítkem křesťanské lásky je vtělení Slova**.

Pastýř a jeho nevěsta – církev – spolu láskyplně rozmlouvají. Papež při kázání vyšel z dnešního prvního čtení – úryvku z druhého Janova listu (2 Jan 4-9), aby se zamyslel nad povahou křesťanské lásky. Jak připomenul, **především jsme od Pána dostali přikázání, které nás nabádá, abychom „žili v lásce“**. O jakou lásku se tu jedná?, tázal se papež. Slovo láska, poznamenal, se totiž dnes užívá mnohознаčně. O lásce – teoretické lásce – mluví romány i televizní seriály. **Co však je měřítkem křesťanské lásky? Tímto měřítkem je vtělení. Kdo jej popírá, či neuznává, je antikrist.**

*"Láska, která neuznává, že Ježíš přišel v těle, není láskou podle Božího přikázání. Je to láska světská, filosofická, abstraktní. Láska, které něco schází, romantika. Nikoli křesťanská láska, jejímž měřítkem je vtělení Slova. Kdo hlásá, že křesťanská láska je něco jiného, je antikrist! Neuznává Slovo, které přišlo v Těle. Naší pravdou je toto: Bůh poslal svého Syna, který se vtělil a žil stejným životem jako my. **Milovat jako miloval Ježíš, milovat tak, jak nás to Ježíš naučil, milovat podle Ježíšova vzoru – milovat a žít v lásce. Kráčet Ježíšovou cestou znamená dávat život.**"*

Milovat jako miloval Ježíš můžeme **jedině tehdy, když se budeme trvale zbavovat svého egoismu a sloužit druhým lidem**, pokračoval Svátý otec. Křesťanská láska je totiž konkrétní, protože konkrétní je také přítomnost Boha v Ježíši Kristu. Papež poté varoval před učením, které opouští nauku o těle, tedy Vtělení, neboť „tak nezůstává v Kristově učení, nemá Boha“.

*"Když zachází za toto tajemství, opouští mystérium vtěleného Slova, mystérium církve. Církev je totiž společenstvím, které se utváří v Kristově přítomnosti a v ní jde dál. Užívá se tu velmi silného výrazu - proagon, „kráčet dál“. V tomto bodě vznikají veškeré ideologie – ideologie o lásce, o církvi, ideologie, které církvi odnímají Kristovo tělo, odřezávají je. **Slýcháme: Ano, jsem katolík, křesťan, miluji celý svět univerzální láskou. To je však příliš éterické. Pravá láska zůstává uvnitř a je konkrétní, neopouští nauku o vtělení Slova.**"*

Kdo církev nechce milovat tak, jako Ježíš miluje svou nevěstu církev, tedy vlastním tělem a darováním života, miluje pouze ideologicky, upozornil dále papež. Tento teoretický a ideologický styl lásky a spolu s ním zbožnost, odnímající tělo Kristu i církvi, zacházejí jinam a ničí společenství, poškozují církev. Pokud začneme o lásce teoretizovat, dojdeme k transformaci toho, co Bůh zamýšlel vtělením Slova, dospějeme k Bohu bez Krista, Kristu bez církve a církvi bez lidu. A to vše v procesu odtělesňování církve.

*"Modleme se k Pánu, aby náš život v lásce nikdy – ale opravdu nikdy – nebyl abstraktní. **Kéž je naše láska konkrétní, prokazuje skutky milosrdenství a dotýká se Kristova těla, vtěleného Krista.** Právě proto jáhen Vavřinec říká, že chudí jsou pokladem církve. Proč? Jsou Kristovým trpícím tělem! Prosme o milost, abychom nezacházeli dále a nevstupovali do procesu zintelektuálnění a ideologizace lásky, který sice mnohé přitahuje, ale zároveň odtělesňuje církev a její lásku. O milost, abychom nedospěli k onomu smutnému divadlu Boha bez Krista, Krista bez církve a církve bez lidu."*

Kardinál Burke varuje před démonizací Trumpa

Svatý otec přijal na audienci kardinála Raymonda Burka, který je protektorem řádu maltézských rytířů a aktuálně je - vedle kardinála Harveye - jediným v Římě úřadujícím americkým kardinálem.

V komentářích k výsledku voleb v USA kardinál Burke varoval před démonizováním nového prezidenta. **Zdůraznil, že katolíci mohli s čistým svědomím hlasovat pro Donalda Trumpa**, protože na základě jeho předvolebních výroků, **lze mít naději, že jistým způsobem slouží společnému dobru. Jeho výroky na téma obrany života, rodiny a svobody náboženství poukazují na to, že je připraven poslouchat to, co říká církev, a chápe, že v těchto věcech jde o zásadní morální a nikoliv konfesní otázky**, uvedl kardinál Burke.

Zároveň dodal, že **v záležitostech, v nichž se názory Trumpa a církve rozcházejí, mají katolíci povinnost jasně vyjadřovat svůj nesouhlas**. Konkrétně pokud jde o problém migrace, kardinál Burke vyjádřil přesvědčení, že nový prezident se neřídí v této věci nepřátelstvím, nýbrž prozíravostí. Americký kardinál dále podotkl, že Trump si dobře uvědomuje odpovědnost, jakou vzal na svá bedra. Dobře také ví, že mezi pozicí prezidentského kandidáta a prezidenta je rozdíl.

Podle kardinála Burka jsou výsledky voleb ve Spojených státech varováním pro politické lídry a pobídkou, aby pozorněji naslouchali lidem. Američané si totiž uvědomili, v jak závažné situaci se ocitla jejich země, když jsou ohrožována tak základní dobra jako život, rodina nebo náboženská svoboda.